

Motion till riksdagen 2011/12:Ju319

av Mikael Oscarsson (KD)

Bilbränder, skolbränder och ungdomsvåld

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om föräldraansvaret vid ungdomsbrottslighet.

Motivering

Även om det finns gyllene undantag växer hatet emot polisen runt om bland ungdomar i Sverige, kunde Sveriges Radios Ekot rapportera måndagen den 26 september 2011. Ungdomar i förorterna till landets större städer tänder eld på bilar, med syftet att locka in såväl räddningstjänst som polis i fällor – där ungdomarna sedan stenar dem. Våldet är inte dödligt, men allvarligt.

Uppsala är en av de städer som drabbats, även om det blivit lugnare de senaste åren. Men fortfarande minns nog många hur uppemot 200 hundra bilar stacks i brand under en kort period. Under den mest intensiva perioden på cirka 14 dagar tog Uppsala Brandförsvaret emot cirka 35 larm om bilbränder och 25 om bränder i containrar, mopeder, bildäck med mera.

Ett annat stort problem är skolbränder. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap rapporterar att det under 2010 brann vid 471 tillfällen i skolor och förskolor i Sverige. 213 av dem var anlagda med uppsåt. Detta är en minskning från 2009 (555 varav 265 med uppsåt), men en markant ökning från 2001 (380 varav 182 med uppsåt).

Kostnaden för skolbränderna beräknas av Brandskyddsföreningen till en halv miljard kronor årligen. Kostnaderna för den totala skadegörelsen på förskolor och skolor – krossade fönster, klotter, bränder osv. – är naturligtvis mångdubbelt större.

Under 2010 fick räddningstjänsten i Uppsala län rycka ut vid 17 tillfällen till skolbränder som visade sig vara anlagda.

Fel! Okänt namn på

Det är inte bara så att många ungdomar i dag utsätts för brott; många förövare är också tonåringar. Dessvärre tycks det som om såväl vandalisering och förstörelse som våld, rån och utpressning utförda av yngre ökar. Ur ett brottsofferperspektiv och för att minska rekryteringen av ungdomsbrottslingar måste denna utveckling stävjas.

Vi kan inte heller blunda för ungdomsgängens betydelse för brottsutvecklingen. Många barn och ungdomar kommer från trasiga hemförhållanden, har svårt att bli bekräftade eller känner utanförskap av andra orsaker, vilket leder till en inneboende frustration som måste få utlopp på något sätt. Det finns också ofta ett behov av att visa att man finns och är någon.

Fortfarande kommer polisen, i många av fallen, in i ett alltför sent skede av den unges destruktiva situation. Därför kan man inte lägga hela frågan om att stävja denna ungdomskultur på polisen, även om polismyndigheten har en viktig roll att spela i sammanhanget. Det ovan omnämnda inslaget i Ekot i slutet av september 2011 pekar på att också enskilda poliser kan spela en stor roll.

Kommunen måste ta ett större ansvar på ett övergripande plan genom att utarbeta handlingsplaner för att komma till rätta med dessa problem och hjälpa ungdomarna bort från kriminalitet.

Det största ansvaret ligger dock hos föräldrarna, som med stöd från närsamhället måste förmås ta sitt ansvar.

Vid sommarens Almedalstal pekade Kristdemokraternas partiledare Göran Hägglund på behovet av föräldraansvar: "När unga begår brott måste vuxenvärlden agera tydligt och snabbare. Sena och svaga reaktioner leder till att fler fortsätter begå brott. Därför måste alla brott där unga är brottsmisstänkta utredas. Därtill ska föräldrar delta vid domstolsförhandlingar där unga anklagas för brottslighet. Signalerna ska vara tydliga, men med omsorg om den unges framtid, och tilltro till att den inte är utstakad att fortsätta i destruktiv riktning. Föräldraansvaret måste vara tydligt när unga begår brott."

Kristdemokraterna menar att föräldrar till unga förövare ska närvara vid polisförhör där deras ungdomar deltar, om det inte är till men för utredningen, och även närvara vid domstolsförhandlingar där deras barn är inblandade. Och vi vill införa ett krav att om föräldrarna uteblir ska de kunna hämtas av polis och beläggas med vite. I samband med detta ska föräldrarna erbjudas ett omfattande stöd, för att betoningen på ansvar och relation ska få praktiska konsekvenser. Att detta stöd kommer till stånd bör åläggas polismyndigheten och kommunens socialtjänst i samverkan.

Stockholm den 28 september 2011

Mikael Oscarsson (KD)